«احیای مه‌سازی سنتی چخماق‌پرداز در ۴۰ کارگاه روستایی و شهرستان؛ ۱۲۰ سازنده جوان به شاگردی گرفته‌اند»

مهندس کامران بهمنی‌فر از ۴۰ کارگاه روستایی و شهرستان خبر داد که ۱۲۰ سازنده جوان به شاگردی گرفته‌اند و تولید سالانه ۲۰ هزار قطعه چخماق برای صادرات و بازار داخلی برنامه‌ریزی شده است

بندرآب – دفتر گزارش‌های میدانی – ۱۲ مهر ۱۴۰۱: مهندس کامران بهمنی‌فر، مدیر کل صنایع دستی استان ساحلی‌نما، روز سه‌شنبه در نشستی با خبرنگاران اعلام کرد که ۴۰ کارگاه روستایی و شهرستانی در سه منطقه کوهستانی استان فعال شده‌اند و ۱۲۰ سازنده جوان زیر نظر استادکاران سالمند آموزش می‌بینند. هدف این طرح، جلوگیری از فراموشی یکی از قدیمی‌ترین حرف‌های بومی منطقه است که تا دهه ۱۳۵۰ صدها خانوار با ساخت چخماق و سنگ آتشزنه زندگی می‌کردند و امروز تنها چند نفر در روستاهای دره‌سنگ و قره‌تپه به این کار مشغول‌اند.

بهمنی‌فر گفت: «اگر امسال کاری نکنیم، سال آینده دیگر استادی برای آموزش پیدا نمی‌کردیم. بسیاری از پیرمردها یا فوت کرده‌اند یا به شهر مهاجرت کرده‌اند و جوان‌ها دیگر حاضر نیستند ساعت‌ها پشت سندان بنشینند. ما می‌خواهیم ثابت کنیم که این کار هنوز بازار دارد، به شرط آنکه به روز شود و به گردشگران و کلکسیونرها معرفی شود.» به گفته او، هر کارگاه روستایی ظرف ماه آینده ۳۰ تا ۴۰ قطعه چخماق تولید می‌کند و قیمت هر قطعه بسته به جنس سنگ و طرح دسته، از ۱۲۰ تا ۴۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود.

سیمین دخت‌رنگین، مدیر یکی از کارگاه‌های روستای دره‌سنگ که ۱۵ سال است چخماق می‌سازد، گفت که نوه‌اش هم در کلاس آموزشی شرکت کرده است. او گفت: «پدرم به من یاد داد وقتی هنوز بچه بودم. الان نوه‌ام دارد یاد می‌گیرد و من مطمئن‌ام اگر ما نباشیم، کسی نمی‌ماند که بداند چطور سنگ چخماق را برای آتش آماده کند.» این کارگاه سالانه حدود ۲۰۰ قطعه تولید می‌کند و بخشی از آن به فروشگاه‌های صنایع دستی در شهرهای ساحلی‌نما و بندرآب صادر می‌شود.

با این حال، مدیران طرح از کمبود سرمایه در گلایه دارند. هر کارگاه برای خرید ابزار، سنگ خام و ساختن سایبان به حداقل ۲۰۰ میلیون تومان نیاز دارد و تاکنون تنها ۱۲ کارگاه از وام بانکی استفاده کرده‌اند. بهمنی‌فر وعده داد که پرونده ۲۸ کارگاه دیگر تا پایان مهر برای دریافت وام ارسال شود و قول داد که ۵ دستگاه سنگ‌زنی برقی نیز برای کارگاه‌ها خریداری شود تا فرسایش دست کاهش یابد.

در سوی دیگر، برخی از استادکاران نگران‌اند که مدرنیزه شدن کار، اصالت محصول را از بین ببرد. اما مدیر طرح پاسخ داد که هر قطعه باید مهر و نشان استاد سازنده را داشته باشد و قرار است یک موزه کوچک چخماق در مرکز شهر ساحلی‌نما تا پایان سال ۱۴۰۲ افتتاح شود. به گفته او، ۳۰ قطعه از بهترین نمونه‌ها از هم‌اکنون برای نمایشگاه آماده می‌شود.

(گزارش ویژه)

«۱۲۰ کیلومتر آسفالت نو در ۴ شهرستان؛ ۹۰ درصد کار تا مهر ۱۴۰۱ تمام می‌شود